

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/72/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8412207724
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8412207724.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a sudcov JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 20C 427/2012-45 zo dňa 9. 9. 2013 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. (ďalej aj „žalobkyňa“) poskytuje okrem iného aj úvery vrátane úverov spotrebiteľom.

2. Rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou a.s. bolo Z. O., T. J., V. U., V. O., O. U., L. G., M. M., K. K., L. M., L. Z. uložené zaplatiť žalobkyni plnenie zo zmluvy. V rozhodcovskom rozsudku nie je uvedená ani výška úveru, ani rozsah splnenia dlhu. Rozsudok tak ako je to spravídla aj v iných obdobných rozhodcovských veciach je len o plnení sumy, ktorú označila POHOTOVOSTĚ, s.r.o.

3. Žalobkyňa ako oprávnená podala u súdneho exekútora návrh na vykonanie exekúcie. Okresný súd Kežmarok („exekučný súd“) nerozhodol v exekučných konaniach proti vyššie uvedeným ako povinný o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30 dňovej lehote.

4. Žalobkyňa za obdobných okolností ako v bode 3. podala tisíce návrhov na exekučné súdy. Spoločným znakom odmietavého prístupu exekučných súdov k návrhom žalobkyne bolo vyhodnotenie konania žalobkyne ako nemravné a založené spravídla na neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, najmä na nečestnej rozhodcovskej doložke (porov. veci tunajšieho súdu 1CoE 28/2014, 3CoE 10/2014, 7CoE 105/2014, 8CoE 105/2014, 19CoE 15/2014) a notárskej zápisnice spísanej na základe neplatnej plnej moci.

5. Žalobkyňa navrhuje priznať podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej aj len „Zákon“) náhradu škody a nemajetkovú ujmu. Podľa žalobkyne exekučný súd išiel nad rámec oprávnení exekučného súdu, konal s prietiahmi, nedodrжал 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora.

6. Žalobkyňa uplatňuje náhradu škody za náklady spojené so správou a vymáhaním pohľadávky a nemajetkovú ujmu za stratu dôvery v právo a za nespravodlivé riešenie veci.

7. Prvostupňový súd žalobu zamietol. Neuznal tvrdenia o nesprávnom úradnom postupe. Prvostupňový súd odmietol argumentáciu o vzniku škody na strane subjektu, ktorý sám koná v rozpore s dobrými mravmi.

8. Žalobkyňa v odvolaní namietala odňatie možnosti konať pred súdom a porušenia práva na zákonného sudcu a nestranný súd. Navrhla zrušiť rozsudok a vrátiť vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

9. Krajský súd v Prešove preskúmal rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok je vo výroku vecne správny.

10. Prvostupňový súd vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní a vec správne právne posúdil. Odvolací súd si osvojuje odôvodnenie prvostupňového súdu a v súvislosti s odvolacími dôvodmi dopĺňa.

11. Žalobkyňa uplatňuje náhradu škody a nemajetkovej ujmy a s tvrdenými prietiahmi. V prerokovanej veci išlo o exekúcie na základe rozhodcovských rozsudkov vydaných stálym rozhodcovským súdom voči spotrebiteľom, a to na základe rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve o úvere so spotrebiteľom. Vzhľadom na to, že takéto doložky sa môžu považovať za neprijateľné podmienky v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a tiež vzhľadom na relatívne turbulentný vývoj judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vo veciach ochrany spotrebiteľa v danom období (porov. rozsudky citované aj v iných zamietavých uzneseniach exekučného súdu príp. iných súdov), nemožno podľa názoru súdu uvedené veci považovať za právne úplne jednoduché, pretože až do daného času ešte netvoril prieskum rozhodcovských rozsudkov úplne obvyklú a bežnú súčasť agendy exekučných súdov pri rozhodovaní o žiadosti o povolenie exekúcie. To sa prejavovalo najmä požiadavkou na predkladanie spisov rozhodcovských súdov, ich preskúmaním a pod.

12. Správanie účastníkov síce k dĺžke konania samo osebe neprispelo. Nemožno však nebrať zreteľ na osobitosti nielen predmetnej veci, ale tisíce obdobných právnych vecí. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. má žalobkyňa aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak a ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinéním vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Pri posudzovaní výšky nemajetkovej ujmy sa pritom prihliada na kritériá uvedené v § 17 ods. 3 cit. zákona, teda najmä a) osobu poškodeného, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení. Z takto formulovaných kritérií je podľa názoru súdu zrejmé, že žalobkyne ako právnickej osoby sa môže týkať nanajvýš kritérium uvedené v písmene b), pretože ostatné sa celkom zjavne môžu týkať len fyzickej osoby. Žalobkyňa nemá súkromný život ani spoločenské uplatnenie, ani „osobu“, doterajší život alebo prostredie, kde žije a pracuje.

13. Podľa súdu však práve okolnosti danej veci neumožňujú priznať žalobkyňi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobkyňa si totiž musela byť vedomá, že štát (okresný súd) nemôže mať kapacity na to, aby v krátkom čase spracoval tak obrovské množstvo žiadostí jedného subjektu. Z obsahu exekučných spisov je pritom zrejmé, že minimálne súdny exekútor musel byť na takýto nápad pripravený, čo sa prejavuje napríklad tým, že v zápisniciach, do ktorých bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie, je jeho podpis pripojený len formou podpisovej pečiatky alebo naskenovaného faksimile, nie originálne. Je síce pravdou, že je povinnosťou štátu zabezpečiť, aby bola spravodlivosť poskytnutá včas, pričom

personálne a materiálne problémy na jeho strane spravidla nie sú dôvodom, ktorý by ospravedlnil porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Podľa názoru súdu však uvedené zásady platia pre štandardné situácie, kedy účastník obracajúci sa na súd so svojou vecou nemá dôvod sa zaujímať o pripravenosť súdu na poskytnutie súdnej ochrany v jeho veci. No v prípade, ak sa jedna osoba v priebehu krátkeho času obráti na súdy s enormným množstvom nových návrhov, sa v rámci prevencie (§ 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka) musí zaujímať o to, či a v akých podmienkach je súd jeho podania schopný vybaviť, a je povinný akceptovať, že vybavenie jeho vecí nemusí byť tak promptné, ako vybavovanie vecí iných navrhovateľov. Súd je totiž povinný zabezpečiť okrem iného rovnaký prístup k spravodlivosti pre všetkých a žalobkyňa nemohla očakávať, že súd promptne vybaví všetky jej veci na úkor všetkých ostatných. Žalobkyňa tak podľa názoru súdu nemohla rozumne (legitímne) očakávať vybavenie svojich žiadostí v 15 dňovej lehote ani v tých prípadoch, v ktorých mala nárok na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ani vybavenie návrhu na zmenu súdneho exekútora v 30 dňovej lehote. Za týchto okolností nemohla žalobkyňa z nedodržania tejto lehoty zažiť žiadnu „stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci“. Za ujmu nemožno považovať ani samo „vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymożenie pohľadávky“, „vnútorné zásahy do spoločnosti“ (zrejme pocity „frustrácie členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov“), keďže v tomto prípade ide o príliš hypotetické a navonok prakticky nedokázateľné následky. Samo „ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania“ je podľa názoru súdu v prvom rade dôsledkom predošlého plánovania a rozhodnutia žalobkyne zahliť exekučné súdy tisícmi vecí v pomerne krátkom čase, v dôsledku čoho tu jednoznačne prichádza do úvahy spoluzavinenie žalobkyne ako poškodenej pri vzniknutom stave (§ 441 Občianskeho zákonníka).

14. To všetko podľa názoru súdu vylučuje, aby žalobkynina ujma musela byť kompenzovaná ešte aj náhradou v peniazoch.

15. I napriek tomu však podľa názoru tunajšieho súdu nemožno postup exekučného súdu považovať za poznačený zbytočnými prietahmi. Súd pritom poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR, podľa ktorej sa dokonca ojedinelá nečinnosť v období niekoľko mesiacov nekvalifikuje ako zbytočné prietahy v konaní (porov. napr. IV. ÚS 388/04, III. ÚS 68/09, III. ÚS 279/2013 a v nich citované rozhodnutia). V takýchto konaniach je tak problematické kvalifikovať postup exekučného súdu ako prietahy „zbytočné“ v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.

16. Vzhľadom na to súd dospel k záveru, že v uvedených exekučných konaniach sa exekučný súd nedopustil nesprávneho úradného postupu v podobe „zbytočných prietahov v konaní“ v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., čím nie je daný prvý predpoklad zodpovednosti žalovanej za škodu, ktorá mala žalobkyni vzniknúť. Súd sa preto nemal dôvodom zaoberať ani otázkami priznania náhrady nemajetkovej ujmy, ktorej sa žalobkyňa domáhala.

17. Odvolací súd nevidí vadu konania v prípade neprerušenia konania vo veci zákonného súdu. Prvostupňový súd nebol exekučným súdom a táto odvolacia námietka je súčasťou ako keby formulárových podaní žalobkyne, ale zjavne smerovaných vo veciach, v ktorých o náhrade škody rozhodoval súd, ktorý bol zároveň exekučným súdom, a to nie je prípad predmetnej veci.

18. Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

19. Obsahom tohto základného práva nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek žiadosti o odročenie pojednávania. Kolízia dvoch pojednávanií toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie „dôležitého dôvodu“ na odročenie riadne a včas vytýčeného pojednávania. Posúdenie opodstatnenosti „dôležitého dôvodu“ (§ 101 ods. 2 O.s.p.) v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu (porov. I. ÚS 68/1998).

20. Dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania pred súdom môže byť aj kolízia s iným pojednávaním právneho zástupcu účastníka konania, ak od účastníka nemožno spravodlivo požadovať, aby si zvolil iného zástupcu. Ak v takom prípade súd, napriek žiadosti o odročenie pojednávania, prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti účastníka a jeho právneho zástupcu, odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (porov. R 41/2002, R 32/2002).

21. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak účastník tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlniť, t.j. také, ktoré mu neumožňujú sa na pojednávaní zúčastniť, riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy a súčasne sú vážne (dôležité, ospravedlniteľné), ako z hľadísk objektívnych i subjektívnych.

22. Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

23. Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd podľa okolností toho-ktorého prípadu. Dôležitým dôvodom je totiž i kolízia s iným pojednávaním zástupcu, ak nemožno od účastníka spravodlivo žiadať, aby si zvolil iného zástupcu, nakoľko tu existuje zákonný dôvod, ktorý vylučuje zastúpenie iným advokátom - § 16 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii (ďalej len „ZoA“).

24. Podľa § 16 ods. 1 až 3 ZoA advokát sa v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom. Pri jednotlivých úkonoch môže advokáta zastúpiť advokátsky koncipient alebo aj iný zamestnanec advokáta. Zastupovanie podľa odsekov 1 a 2 nie je možné proti vôli klienta.

25. V prejednávanej veci postup súdu prvého stupňa bol v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. Uvedené ustanovenie určuje dve podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby mohol súd vec prejednať v neprítomnosti účastníka alebo jeho zástupcu: riadne predvolanie a absencia žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Odvolací súd dospel k záveru, že druhá z uvedených podmienok v danom prípade splnená nebola, pretože dôležitým dôvodom je totiž i kolízia s iným pojednávaním zástupcu, ak nemožno od účastníka spravodlivo žiadať, aby si zvolil iného zástupcu.

26. Prvostupňový súd nariadil na prerokovanie veci pojednávanie (§ 115 ods. 1 O. s. p.), na ktoré predvolal obe účastníčky. Žalobkyňa žiadala odročiť pojednávanie kvôli údajnej kolízii s termínmi pojednávania jej právneho zástupcu na Okresnom súde Nitra, pričom so substitučným zastúpením nesúhlasila. Prvostupňový súd nepochybil, ak prejednal vec v neprítomnosti žalobkyne, pretože:

a) žiadosť o odročenie nespĺňala náležitosti § 119 ods. 1 O. s. p. (najmä v nej nebolo uvedené, kedy sa žalobkyňa dozvedela o termíne pojednávania na Okresnom súde Nitra),

b) žalobkyňa v nej neuviedla, že sa uvedených pojednávanií aj naozaj zúčastní, a

c) kolízia pojednávanií v prerokovaných veciach musí ísť podľa názoru súdu na ťarchu právneho zástupcu, ktorý ako právnická osoba s dvoma advokátmi-konateľmi prevzal zastupovanie žalobkyne v obrovskom množstve konaní (súdu je z úradnej činnosti známe, že len na tunajšom súde ide o niekoľko stoviek konaní, v ktorých tento právny zástupca zastupuje žalobkyňu, a k tomu treba pripočítať i ďalšie konania, v ktorých zastupuje spoločnosť CD Consulting, s.r.o.), a ak žalobkyňa ako klient nesúhlasila so substitúciou, muselo mu byť zrejmé, že pracovná zaneprázdnenosť mu (osobne a bez substitúcie) nedovolí riadne chrániť a presadzovať práva klienta, v dôsledku čoho bol podľa § 21 písm. e) zákona č. 586/2003 Z. z. povinný (nie len oprávnený!) odmietnuť poskytnutie právnych služieb žalobkyňi. Ak sa pre ich poskytovanie za týchto okolností rozhodol, idú dôsledky s tým spojené na jeho vrub a tým na vrub žalobkyne, ktorá si musí procesné ujmy, ktoré jej tým môžu vzniknúť, uplatňovať voči svojmu

právnemu zástupcovi, nie voči súdu alebo druhému účastníkovi konania. Napokon, i žalobkyňa, ktorá poverila právneho zástupcu zastupovaním v obrovskom množstve svojich vecí, musí znášať následky svojho súčasného rozhodnutia odmietnuť substitúciu; právo účastníka na právnu pomoc advokáta totiž nemožno absolutizovať do tej miery, aby tým bolo prakticky znemožnené právo druhého účastníka na prerokovanie celej veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 ústavy). Práve taká situácia by však nastala, ak by súd akceptoval obrovské množstvo vecí a nesúhlas so substitúciou ako dôvod odročenia pojednávania, keďže vzhľadom na rozsah vecí, v ktorých žalobkyňa poverila svojho právneho zástupcu zastupovaním a v ktorých podľa jeho tvrdení nesúhlasila so substitúciou, by prakticky bolo možné pojednávať na celom území Slovenskej republiky súčasne len na dvoch súdoch v ten istý deň (advokátska kancelária Fridrich Paľko, s.r.o., ako jedna z foriem výkonu advokácie má podľa obchodného registra dvoch spoločníkov a konateľov), čo pri počte niekoľko desaťtisíc vecí (konkrétne by podľa údajov obsiahnutých v znaleckom posudku č. 1/2014, pozri ďalej, malo ísť o približne 40 000 „obchodných prípadov“, teda vecí) na rôznych súdoch a optimálnom výkone 150 vecí týždenne na jednom súde by znamenalo, že o všetkých veciach by bolo možné rozhodnúť v horizonte dvoch až troch rokov, čo je z hľadiska práva žalovanej na prerokovanie týchto vecí bez zbytočných prieťahov neakceptovateľné (porov. rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 11C 177/2014 zo dňa 10.10.2014).

27. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že k odňatiu možnosti žalobcu nedošlo a odvolacia námietka nie je dôvodná.

28. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny (§ 219 O.s.p.).

29. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej trovy nevznikli. Z tohto dôvodu sa ich náhrada nepriznala (§ 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.